

Unga och brott

– orosanmälan och
polisanmälningar
inom skola och fritid

Unga och brott – orosanmälan och polisanmälningar inom skola och fritid

Denna information är framtagen som ett stöd för samtliga skolenheter/ fritidsverksamheter inom Uppsala kommun, gällande hur man gör en orosanmälan till socialtjänsten samt hur man kontaktar polisen vid händelse av brott och polisanmälningar.

Skolans brottsförebyggande arbete

Att arbeta brottsförebyggande och trygghetsskapande i skolan kan fylla flera syften, exempelvis att öka tryggheten och minska brottsligheten i skolmiljön. Skolan har även en viktig roll för att förebygga normbrytande beteende och kriminalitet.

På Brottsförebyggande rådets hemsida kan du läsa mer om brottsförebyggande arbete inom skolan: [Skolan – Brottsförebyggande rådet \(bra.se\)](#)

Orosanmälan till socialtjänsten

Socialstyrelsen har ett informationsmaterial och filmer med mer information om vad som gäller vid kännedom eller misstanke om att ett barn far illa:

[Anmälan till socialnämnden vid kännedom eller misstanke om att ett barn far illa – Socialstyrelsen](#)

Misstänker du att ett barn far illa?

En oro för barn kan till exempel handla om barn under 18 år som utsätts för våld eller psykisk eller fysisk försummelse i hemmet eller familjer där de förekommer allvarliga relationsproblem mellan barnet och övriga familjen.

Skyldighet att anmäla oro för barn

Är du anställd i skol- och fritidsverksamhet är du alltid skyldig att anmäla oro för barn till socialtjänsten. Denna skyldighet är reglerad i lag.

Anmälningsskyldigheten gäller oavsett om man arbetar i privat eller offentlig regi.

Är du osäker på om en anmälan ska göras?

Det räcker att du är orolig eller får kännedom om att ett barn far illa för att en anmälan ska göras. Dina misstankar behöver inte vara bekräftade. Prata med elevhälsoteamet på din skola om du är osäker på vad och hur du ska skriva din anmälan eller tvekar att anmäla. Du kan även ringa och anonymt rådgöra med socialtjänstens mottagningsenhet i Uppsala kommun på telefon 018-727 52 30.

Så gör du en anmälan

Anmälan om oro kan du göra via socialförvaltningens e-tjänst dygnet runt. Här når du e-tjänsten: [Anmäl misstanke om att barn och unga far illa – Uppsala kommun](#)

Om du registrerar din anmälan efter kontorstid hanterar socialförvaltningen den nästkommande vardag. Utanför kontorstid kan du göra en orosanmälan till socialjouren på telefon 018-15 00 00. Gäller det en akut situation med fara för liv och hälsa ring 112.

Det här ska din anmälan innehålla

Anmälan ska tydligt innehålla vem anmälan gäller, vem som anmäler och konkreta uppgifter om vad som föranleder en anmälan.

Att tänka på:

- Aidentifiera barnet och familjen om du endast avser att rådgöra med socialtjänsten.
- Beskriv dina iakttagelser och din oro.
- En konsultation får inte ersätta en anmälan.

Polisanmälningar och brott

Ung person som misstänks för brott

På polisens hemsida finns information om ungdomsbrott och vad som händer när en ung person är misstänkt för brott:

[Brott, barn och unga | Polismyndigheten \(polisen.se\)](#)

[Ung och misstänkt för brott | Polismyndigheten \(polisen.se\)](#)

När det finns misstankar om att barn begår eller utsätts för brott är samverkan viktig. På polisen finns det särskilt utbildade poliser som utreder brott mot barn. Här finns mer information om stöd och kontakt med polisen för unga som utsatts för brott: [Ung och utsatt för brott | Polismyndigheten \(polisen.se\)](#)

Vad ska jag göra vid pågående brott?

Pågående brott ska avstyras. Om skolans eller fritidsverksamhetens personal inte kan avstyra ett brott och det föreligger en akut nödsituation, tex fara för någons liv eller hälsa eller risk för allvarlig skada på egendom, ska skolan ringa 112.

Om du får kännedom om händelser som innebär att du känner oro för ett barns utveckling eller situation, kan det vara aktuellt med en orosanmälan till socialtjänsten.

Sekretess

Om du är osäker på om uppgifter omfattas av sekretess – rådgör med din chef. Vid behov kan även kontakt tas med Juridiska enheten på KLK, Kommunledningskontoret.

Var observant på att den medicinska delen av elevhälsan är en egen verksamhetsgren, och att sekretess råder mellan elevhälsans medicinska del och den övriga skolverksamheten.

Läs mer om vad som gäller för elevhälsan: [Vägledning för elevhälsan – Tredje upplagan \(socialstyrelsen.se\)](https://socialstyrelsen.se)

Polisanmälan

Den som utsatts för brott har alltid rätt att göra en polisanmälan. Vårdnadshavare till elever som utsatts för brott bör ofta informeras om vad som hänt. Här behövs en individuell bedömning göras, beroende på brottets art i relation till vårdnadshavaren.

Eleven och dess vårdnadshavare bör också ges relevant information (se nedan under rubriken Här finns mer information om stöd att få och förmedla).

Om skolan eller fritidsverksamheten ska anmäla en händelse till polisen eller inte bedöms utifrån omständigheterna i det enskilda fallet. Personer som begår brott och som är under 15 år kan endast i undantagsfall bli föremål för en polisutredning. Beslutet om att göra en polisanmälan är ett delegationsbeslut och tas av rektor, verksamhetschef/enhetschef eller annan utpekad ansvarig tjänsteperson.

Om skolan eller fritidsverksamheten beslutar sig för att göra en polisanmälan ska denna innehålla en kort redogörelse för händelsen utan att ta ställning till det inträffade. Skolan ska inte utreda händelsen polisiärt. Skolan kan däremot behöva utreda om händelsen har inneburit en kränkande behandling i skollagens mening och vidta de åtgärder som kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Här kan du läsa information från Skolverket, om skolans roll för att förebygga kränkande behandling, mobbning och diskriminering: [Kränkande behandling, mobbning och diskriminering – Skolverket](#)

En polisanmälan görs lämpligast via telefon 114 14 eller via webbsidan [Anmäl brott | Polismyndigheten \(polisen.se\)](#) om ärendet inte är akut och pågående. Inträffar ett brott akut och är pågående bör du i stället ringa 112.

Om du är osäker på om det är lämpligt att göra en polisanmälan, vem som ska göra den eller hur det går till, rådgör i första hand med din chef. Det går också att ta kontakt med polismyndigheten för allmän rådgivning. Arbetar du på en skola som har samarbete med polis genom SSPF-samverkan, kan skolans områdespolis ge råd och stöd.

Skolans skyldighet att polisanmäla omhändertagande av föremål

Den enda situation där det utifrån skollagen finns en reglerad skyldighet för skolan att ha kontakt med polismyndigheten är om skolan från eleven, har omhändertagit följande:

- stöldgods
- narkotika
- dopningsmedel
- knivar och andra vapen
- hälsofarliga varor

Om ett föremål kan antas bli förverkat, t.ex. för att det kan befaras komma till brottslig användning, om det är ett vapen eller är ägnat att användas som vapen eller hjälpmedel vid brott eller om det rör sig om narkotika, dopningsmedel eller andra hälsofarliga varor, ska omhändertagandet av föremålet skyndsamt anmälas till polismyndigheten. Detta framgår av skollagen (5 kap. 23 §).

Här kan du läsa mer om unga och droger: [Handlingsplan för drogfri skola \(uppsala.se\)](#)

Efter att polisanmälan gjorts

Om en polisanmälan gjorts ska berörda elevers vårdnadshavare underrättas om detta så snart som möjligt.

En polisanmälan förtar inte skolans eller fritidsverksamhetens skyldigheter att vidta åtgärder för att hantera skolmiljön och elevers trygghet och säkerhet eller skyldigheten att anmäla till socialtjänsten vid oro för ett barns utveckling eller situation.

På polisens hemsida kan du läsa mer om en polisanmälan via länken [Polisanmälan – allt du behöver veta | Polismyndigheten \(polisen.se\)](#)

Uppsala kommuns Stödcentrum för unga brottsutsatta

Ungdomar som är mellan 10 och 21 år och har blivit utsatt för ett brott eller har sett någon annan bli det kan få hjälp att hantera det de varit med om på Stödcentrum för unga brottsutsatta.

Det kostar inget, man får vara anonym och brottet behöver inte vara polisanmält. Även föräldrar eller vårdnadshavare kan få hjälp.

Läs mer här: [Stödcentrum för unga brottsutsatta - Uppsala kommun](#)

Telefon: 018-727 15 43 eller 070-353 32 36

E-post: stodcentrum@uppsala.se

Här finns mer information och stöd att få och förmedla

Stöd till dig som utsatts för brott

På Brottsoffermyndighets hemsida finns material för stöd och råd för dig som har blivit utsatt för brott. Där kan du få mer information om rättsprocessen från polisanmälan till vad som händer efter en eventuell dom. Du får också veta mer om dina rättigheter som brottsoffer och var du kan få stöd och skydd: [Brottsoffermyndigheten \(brottsoffermyndigheten.se\)](http://brottsoffermyndigheten.se)

Stöd till barn som utsatts för brott

Brottsoffermyndigheten erbjuder en hemsida med information och stöd till barn under 8 år, mellan 8–13 år och mellan 14–17 år, där det finns information om vad som är brottsligt, hur man kan känna om man varit med om brott och var man kan få hjälp. Här får man ung få veta vad som händer om man anmäler eller om det blir rättegång: [Brottsoffermyndigheten \(jagvillveta.se\)](http://jagvillveta.se). På webbsidan finns även information till dig som arbetar inom skolverksamhet eller förskola: [Brott i skolan \(jagvillveta.se\)](http://jagvillveta.se) och [Förskola \(jagvillveta.se\)](http://jagvillveta.se)

Att möta och hantera frågor kring våldsbejakande extremism och radikaliserings

Center för våldsbejakande extremism, CVE, har sammanställt ett metodstöd för yrkesverksamma med syftet att öka kunskapen hos socialtjänst, polis, skola och andra berörda aktörer om vilka faktorer som påverkar en individs radikaliseringsprocess.

Att möta och hantera frågor kring våldsbejakande extremism kan upplevas som svårt och utmanande. För många yrkesverksamma är det en fråga som sällan kommer upp, men när den väl gör det kan det skapa osäkerhet kring hur ärendet bäst ska hanteras.

Här når du metodstödet: [Metodstöd - Att stärka det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism | CVE](#)

Våldshandlingar med stora konsekvenser i skolan

MSB har i samarbete med Polismyndigheten och Center mot våldsbejakande extremism tagit fram vägledningen Våldshandlingar med stora konsekvenser i skolan – En vägledning för skolledning, skolpersonal och säkerhetsansvariga. Vägledningen är speciellt framtagen för skolan och det finns även tillhörande filmmaterial för olika målgrupper med syftet att höja medvetenhet och kunskap om åtgärder före, under och efter en händelse. Här når du vägledningen och information: [Våldshandlingar med stora konsekvenser i skolan \(msb.se\)](http://msb.se) och [Förebygga skolattentat \(msb.se\)](http://msb.se)

Unga och droger – Uppsala kommun

Skolan och socialtjänsten har ett gemensamt uppdrag att arbeta för att barn och unga ska få en uppväxt fri från droger. Uppsala kommun har en webbportal för att ge stöd till dig som arbetar med unga.

Här kan du läsa mer: [Unga och droger – Uppsala kommun](#)

Råd och stöd – Uppsala kommun

Inom Råd & stöd arbetar kommunen för en varaktig och positiv förändring av den sociala livssituationen för barn och unga i åldrarna 0 till och med 20 år och deras familjer. Man ser familjen som den grundläggande enheten och särskilt betydelsefull för barnets utveckling och välfärd. Föräldrarna är de som i första hand har ansvaret för barnets uppfostran och utveckling. Samhällets roll är att på olika sätt stödja föräldrarna i deras föräldraskap.

Här kan du läsa mer: [Stöd till barn och ungdomar \(uppsala.se\)](https://www.uppsala.se/stod-och-rad)

Medling efter brott eller konflikt

Medling är ett frivilligt möte mellan den som har begått ett brott och den som har blivit utsatt. Medlarna är opartiska och har tystnadsplikt.

Här kan du läsa mer: [Medling för dig som begått ett brott – Uppsala kommun](https://www.uppsala.se/medling)

Uppsala ungdomsjour

Uppsökande arbete och samverkan skola, polis och fritid. Uppsala ungdomsjour samarbetar med skolor, fritidsgårdar och med polisen för att göra Uppsala tryggare för barn och ungdomar.

Kontaktuppgifter till Uppsala Ungdomsjour är:

Telefon 072-593 63 98 eller mail: [uppsalaungdomsjour@ uppsala.se](mailto: uppsalaungdomsjour@ uppsala.se)

Här kan du läsa mer: [Uppsala ungdomsjour – Uppsala kommun](https://www.uppsala.se/ungdomsjour)

Ungdomscentrum

Ungdomscentrum erbjuder stödinsatser till unga mellan 13–20 år. Även föräldrar eller anhöriga kan få stöd om de är oroliga för en tonåring. Öppenvård med specialistkunskap inom missbruk och beroende.

Telefon: 018-727 15 50

E-post: [ungdomscentrum@ uppsala.se](mailto: ungdomscentrum@ uppsala.se)

Här kan du läsa mer: [Ungdomscentrum – Uppsala kommun](https://www.uppsala.se/ungdomscentrum)

Familjeenheten

Hos familjeenheten kan föräldrar få stöd genom samtal med en familjebehandlare.

Familjebehandlarna håller också i föräldraträffar med teman som handlar om samspel och relationer. De arbetar under sekretess och all kontakt är kostnadsfri.

Familjeenheten erbjuder familjesamtal, COPE föräldrautbildningar och öppen förskola.

Här kan du läsa mer: [Familjeenheter – Uppsala kommun](#)

Kontaktuppgifter till Familjeenheterna:

Enhet	Telefon	Verksamhet	E post
Familjeenheten Ling	018-727 76 00 Vi som arbetar vid familjeenheten Ling (uppsala.se)	Råd och stöd för familjer	familjeenhetenling@ uppsala.se
Familjeenheten Gottsunda	018-727 61 70 Vi arbetar vid Gottsunda familjeenhet (uppsala.se)	Råd och stöd för familjer	gottsundafamiljeenhet@ uppsala.se
Familjeenheten Sävja	018-727 82 00 Vi arbetar vid Sävsja familjeenhet (uppsala.se)	Råd och stöd för familjer	savjafamiljeenhet@ uppsala.se